

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu Petrem Mikešem v právní věci navrhovatele: **A. G.**, o návrhu na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 14. 9. 2021, čj. 59 A 43/2021-62,

t a k t o :

Navrhovateli **se ustanovuje** zástupkyní pro případné podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 14. 9. 2021, čj. 59 A 43/2021-62, a pro řízení o této kasační stížnosti **Mgr. Tereza Bařtipánová**, advokátka se sídlem Fortna 40/0, Jičín.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem ze dne 8. 10. 2021 požádal navrhovatel o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci. V návrhu uvedl, že je ve výkonu trestu odnětí svobody. Je pracovně nezařazený a bez finančních příjmů. Nemá žádné dluhopisy a akcie a ani majetek, který by měl hodnotu větší než 1 000 Kč. Jeho exekuce převyšují částku 250 000 Kč. O zástupce žádá proto, aby mohl hájit své zákonné právo a domáhat se narovnání spravedlnosti. Aby mohl hájit svá práva před Nejvyšším správním soudem, je zapotřebí, aby byla kasační stížnost po právní stránce v pořádku.

[2] Nejvyšší správní soud úvodem podotýká, že z úřední činnosti zjistil, že v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu Vězeňské služby ČR, Věznice Rýnovice, ze dne 24. 3. 2021, čj. VS-30310-7/ČJ-2021-801232-KT, krajský soud usnesením ze dne 17. 6. 2021, čj. 59 A 43/2021-37, zcela přiznal navrhovateli osvobození od soudních poplatků pro nedostatek prostředků. V takovém případě se přiznané osvobození vztahuje i na případné řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu podle § 36 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto samostatně o žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval.

[3] Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z uvedeného vyplývá, že navrhovateli lze ustanovit zástupce tehdy, jsou-li kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o navrhovatele, u něhož jsou dány

předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[4] Po dobu od podání žádosti o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení (§ 35 odst. 10 věta třetí s. ř. s.). Žádá-li proto navrhovatel o ustanovení zástupce ještě před podáním samotného návrhu na zahájení řízení (v tomto případě kasační stížnosti) je nutné tento úkon provést ve lhůtě pro podání tohoto návrhu (tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti). Pokud by navrhovatel žádal až po uplynutí této lhůty, lhůta k podání kasační stížnosti by se již nestavila a následně podaná kasační stížnost by vždy byla opožděná a tudíž zjevně neúspěšná.

[5] Nejvyšší správní soud se proto předně zabýval včasností návrhu na ustanovení zástupce a okamžikem stavení lhůty k podání kasační stížnosti. Dle sdělení krajského soudu byl v záhlaví uvedený rozsudek doručen navrhovateli 4. 10. 2021. Návrh na ustanovení zástupce zaslal navrhovatel Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím držitele poštovní licence dne 11. 10. 2021, tedy ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Jelikož navrhovatel podal návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti včas, staví se lhůta pro podání kasační stížnosti dnem 11. 10. 2021.

[6] Pokud jde o první podmínku pro ustanovení zástupce, v nyní projednávané věci je navrhovatel pro nedostatek finančních prostředků osvobozen od soudních poplatků jak pro řízení o žalobě, tak i pro případné řízení o kasační stížnosti (viz bod [2] tohoto rozsudku). Nejvyšší správní soud by přiznané osvobození mohl odejmout pouze tehdy, pokud by se navrhovatelovy poměry od přiznání osvobození změnily nebo by vyšlo najevo, že jeho majetkové poměry osvobození nikdy neodůvodňovaly (§ 36 odst. 3 předposlední věty s. ř. s.). Soud však v posuzované věci změnu poměrů ani nedůvodnost přiznaného osvobození nezjistil. První podmínka pro ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti je proto naplněna.

[7] Co se týče druhé podmínky pro ustanovení zástupce, tj. nezbytnosti zástupce k ochraně práv navrhovatele, zastoupení advokátem není nezbytnou podmínkou pro podání kasační stížnosti (srov. znění § 105 odst. 2 s. ř. s.). Advokáta je proto třeba navrhovateli ustanovit k ochraně jeho práv tehdy, jde-li o věc skutkově nebo právně složitou, a jestliže potřeba jeho ochrany v soudním řízení vyjde najevo např. z nekvalifikovaných podání (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 5. 2004, čj. 4 As 21/2004-69, ze dne 18. 1. 2006, čj. 4 Azs 390/2005-98, ze dne 4. 12. 2013, čj. 1 As 117/2013-17).

[8] Předmětem sporu, pro který podal navrhovatel žalobu ke krajskému soudu, byla otázka přiměřenosti uloženého kázeňského trestu. Navrhovateli byl za dva kázeňské přestupky spočívající v kouření cigarety na místech, kde je kouření zakázáno, uložen souhrnný nepodmíněný kázeňský trest podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, a to umístění do uzavřeného oddílu na 10 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

pokračování

[9] Soud má za to, že byť se nejedná o věc skutkově složitou, je namístě ustanovit navrhovateli zástupce pro podání kasační stížnosti z důvodu právní složitosti případu. Pro osobu nemající právnické vzdělání totiž může být nad její síly relevantně zpochybnit argumentaci krajského soudu stran přiměřenosti uloženého kázeňského trestu, ve které je promítnuta řada dílčích důvodů vedoucích krajský soud k závěru o jeho přiměřenosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že ustanovení zástupce navrhovateli je nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[10] Soud vybral ze seznamu advokátů jako zástupkyni Mgr. Terezu Bařtipánovou. Podle informací uvedených na webových stránkách České advokátní komory souhlasí s ustanovováním *ex officio* a specializuje se mj. na oblast trestního práva, s čímž bezpochyby uložený kázeňský trest za kázeňský přestupek spáchaný ve výkonu trestu odnětí svobody souvisí. Zároveň Mgr. Tereza Bařtipánová sídlí v Jičíně, může tedy navštívit navrhovatele ve Věznici Valdice, ve které navrhovatel vykonává trest odnětí svobody, za účelem porady, zda a případně z jakých důvodů podat kasační stížnost. Tuto poradu je třeba navíc vykonat urychleně, neboť nabytím právní moci tohoto usnesení se opět rozeběhne lhůta pro podání kasační stížnosti, přičemž z ní bude zbývat již pouze jeden týden.

[11] Jelikož v případě navrhovatele byly kumulativně naplněny obě podmínky pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 10 s. ř. s., rozhodl soud o tom, že ustanovuje navrhovateli pro případné podání kasační stížnosti proti v záhlaví uvedenému rozsudku krajského soudu a pro řízení o ní zástupkyní Mgr. Terezu Bařtipánovou, advokátku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. října 2021

Petr Mikeš
předseda senátu